

El president del Partit Popular de les Balears, José Ramón Bauzá, ha volgut seduir els sectors més anticatalanistes, fet que l'ha allunyat d'alguns membres del partit.

Revifalla regionalista

L encadenament de crisis recents en el si d'UM i del PP revifa la idea —recurrent aquests darrers anys— que es podria intentar gestar un nou projecte polític de caràcter regionalista a Mallorca i a les Balears.

Regionalisme canyellista. El regionalisme a les Balears va ser personificat com ningú per Gabriel Cañellas, president del PP i del govern entre el 1983 i el 1995. Cañellas bravejava que el PP illenc era “diferent” de la resta. Segons que es deia aleshores, fins i tot el disseny del carnet de militància era diferent del general. Els missatges polítics del president no posaven mai en dubte la pertinença de les Balears a Espanya, però es volia que les Illes fossin tractades d'una manera particular. El seu conseller d'Economia, Alexandre Forcades (1983-1993) fou qui va fer arrelar més bé, amb actituds i manifestacions, aquest regionalisme polític *a la balear*. Val a dir que actualment Forcades és el president del Cercle d'Economia i que fou líder de la plataforma per a assolir un finançament autòmic

UM i PP viuen noves crisis internes mentre creix la possibilitat d'un futur partit regionalista.

just per a les Balears. És impossible de catalogar ideològicament aquell regionalisme, sobretot perquè els qui se'n consideraven impulsors mai no crearen ideologia escrita *ad hoc*. Però sí que hi havia punts que permetien de veure més o menys com actuava. Genèricament, es deia defensor de *lo nostro*. Aquest concepte difús, però perfectament entès per qualsevol mallorquí i balear, abastava des del gust per conrear la imatge folklòrica de la tradició pagesa —Cañellas es fotografià més d'un pic vestit a la manera pagesa tradicional, per bé que era i és representant de l'alta societat de Palma— fins a la promoció de la gastronomia tradicional, passant pel fet de blindar els interessos de les classes tradicionalment poderoses de Mallorca i de les Illes. Era, en fi,

la tradició en estat pur. La tradició, això sí, entesa des de les classes més afavorides. Aquesta regionalisme entroncava directament amb el conservadorisme balear vuitcentista.

Quan Canellas va ser obligat a dimi-tir per José María Aznar, el juliol del 1995, va estar temptat de convertir el regionalisme que havia conreat en una formació política. Més endavant, en diverses entrevistes i manifestacions en públic, va reconèixer que la seva principal errada política havia estat de no crear aleshores el partit regionalista. Mai no ha explicat, però, per què no ho va fer.

Aquell vell somni de Canellas podria convertir-se en realitat ara, tot i que impulsat per unes altres persones? Doncs, si més no, la possibilitat hi és. Perquè una part del flanc regionalista del PP ha declarat la guerra al president del partit, José Ramón Bauzá, i perquè una agrupació regionalista d'UM se n'ha anat del partit criticant la “deriva nacionalista” de la nova direcció. Oficialment, no hi ha cap relació entre tots dos fets, però curiosament les dues persones que han impulsat aquestes rebel·lions dinaren juntes, acompanyades d'uniques altres, just abans de l'esclat respectiu. Mera casualitat?

Crisi a UM. L'agrupació de Campos d'Unió Mallorquina (UM) era la tercera més important en militància i vots. Eren un centenar de militants que el 2007 havien aportat uns 1.200 vots al còmput global d'UM al Parlament, 28.000. Es a dir, quasi el 5% dels sufragis totals assolit pel partit a tot Mallorca. Al poble aconseguí la batllia, si bé a través de pactes. El batlle fou Guillem Ginard, alineat amb la direcció d'aleshores d'UM. Els esdeveniments posteriors dins el partit feren que Ginard s'anés alineant més i més amb dirigents com Maria Antònia Munar o fins i tot Miquel Nadal. Quan UM va ser sacsejada per la crisi de la tardor del 2009, iniciada per les imputacions judicials, la relació amb els seus socis esdevingué molt tensa i va esclatar al Consell de Mallorca, on UM sortí del govern insular. El partit abandonà la majoria i exigí de tornar negociar el pacte. En aquelles circumstàncies, Ginard va fer valer el

pes de la seva agrupació per exigir que el partit donàs suport exprés a una reclamació seva per al seu poble: obtenir serioses compensacions –possibilitat de construir-hi més, bàsicament– en canvi de tornar a pactar al Consell. Però la direcció no li féu cas. Llavors, el mes de gener, quan Josep Melià fou elegit president d'UM, Ginard hi tornà, més encara quan al febrer el PSOE expulsà del pacte el partit nacionalista. Però la nova direcció va mantenir els acords amb l'esquerra amb relació a Campos, de tal manera que Ginard ho considerà una “traïció”. Els mesos següents, el malestar va anar creixent i l'allunyament entre les direccions local i insular va acabar essent una escletxa insalvable.

El divendres dia 4 de setembre s'oficialitzava el trencament. Acompanyats d'un notari, dos representants de l'agrupació de Campos es presentaren a la seu central i certificaren la baixa de militància de noranta persones. Tota la UM del poble. Al cap de poques hores Ginard anunciava en una conferència de premsa que el grup municipal continuaria a l'ajuntament i que, amb vista a les eleccions del 2011 es plantejarien la creació d'un nou partit, no necessàriament només d'àmbit local. A més de les crítiques pel suposat “maltractament” de Campos per part d'UM, Ginard es mostrà molt dur amb allò que anomenà “el viratge nacionalista” que ha impulsat la nova direcció, encapçalada per Josep Melià, que al seu parer contradiu “les bases fundacionals del partit”.

La direcció del partit ha rebutjat les crítiques de Ginard i dels seus companys d'agrupació. La portaveu, Catalina Julve, assegurarà que “UM ha fet sempre costat a Campos” i que no entén l'actitud de Ginard, si no és perquè “s'ha allunyat del partit”, perquè “no donà suport a la renovació del partit ni al codi ètic que la direcció actual ha impulsat” i que aprovà al darrer congrés. A través d'un comunicat, es recordà que “UM sempre ha estat un partit nacionalista” (en realitat ho és d'ençà del 1993: des de la seva creació –el 1982– fins aleshores s'havia definit com a regionalista) i que Ginard “no tenia dubtes ideològics a l'hora de defensar la identitat nacional

JOAN CELA

Gabriel Cañellas, president del PP i del govern balears entre el 1983 i el 1995, encarnava una mena de sentiment regionalista que ara es revifa.

de Mallorca quan era director insular de Cultura del Consell de Mallorca”, durant el mandat anterior d'aques-

Aquest regionalisme incipient es nodreix de sectors desenganyats d'UM i del PP

ta institució (2003-2007). Al mateix temps, la direcció demanà que els escindits retornassin al partit les actes de regidors, d'acord amb “el pacte antitransfugisme subscrit per tots els partits”.

El cas del PP. El president del PP, José Ramón Bauzá, havia dit dues vegades els darrers mesos –en un acte local del partit i en una entrevista al *Diario de Mallorca*, el mes passat– que cap encausat no seria candidat a les

eleccions de l'any que ve. No obstant això, alguna altra vegada no havia estat tan clar quan li ho havien demanat. Per això hi havia un cert dubte sobre què faria al final. Però fa quinze dies, veient el nerviosisme que expressaven alguns militants del PP que aspiraven a tornar ser candidats, Bauzà i la nova direcció conservadora van decidir de clavar un cop sobre la taula. El president del partit va comunicar personalment a alguns dels encausats que aspiraven a repetir com a candidats que no comptava amb ells. Entre els afectats hi ha Jaume Font, actual portaveu del PP al Consell de Mallorca, que va reaccionar immediatament. Després de consultar companys de partit de la seva confiança, dimarts de la setmana passada va convocar una conferència informativa per a tots els mitjans locals. Significativament, es va dur a terme en un cafè del centre de Palma i no pas al local del partit: la direcció no li va permetre de convocar la premsa a la seu.

Font es va mostrar molt dolgut amb la decisió de Bauzà. Assegurà que no era just que pel simple fet de ser encausat —“situació processal que no implica res més que indicis que suposen que l'afectat es pot defensar amb més garanties”— es marginàs un possible candidat. A parer seu, un partit “no pot exigir aquest sacrifici” perquè “un partit democràtic, participatiu, obert, integrat per persones i no per robots del poder no pot deixar de banda el factor humà”.

Però més enllà de la defensa de la seva posició en el si del PP pel fet de ser encausat judicialment —pel cas que investiga el pla territorial de Mallorca des de fa dos anys i mig—, Font va fer advertiments implícits. “Fa 27 anys que sóc a la política, 19 dels quals al PP, on vaig entrar perquè aleshores defensava uns valors polítics impregnats d'una autonomia regional que he de confessar que a vegades enyor molt.” Per si no quedava prou clar, afegia: “Això [la conferència de premsa] no és un acomiadament. M'agrada la política [...]. Tenc forces per a continuar i esper poder-ho fer [...] al PP.”

Però i si no pot continuar fent política al PP? Bauzà, just després de les declaracions de Font, va dir que la decisió presa no “té marxa enrere

Jaume Font, portaveu del PP al Consell de Mallorca, és encausat judicialment pel cas pla territorial. La direcció del PP balear li ha comunicat que no compta amb ell per a les pròximes eleccions.

possible”. Els principals suports del president, entre els quals hi ha els considerats regionalistes Antoni Pastor —portaveu parlamentari i batlle de Manacor— i Pere Rotger —membre de la mesa del Parlament i ex-batlle d'Inca, s'alinearen amb Bauzà. Què farà ara Font? En conversa amb EL TEMPS, després de la conferència informativa, no va voler aclarir el seu futur, però insistí que vol continuar en política. Fora del PP? De moment no diu res, es limita a “confiar” que “Bauzà rectifiqui”.

Partit regionalista? D'ençà de fa mesos hi ha gent que pensa en la possibilitat de llançar un partit regionalista. Tant des dels entorns de l'ex-president d'UM Miquel Nadal com per part de certs grups del PP hi ha la convicció que és l'única reacció possible enfront d'allò que consideren fracàs segur d'UM a les eleccions de l'any que ve, com també enfront del viratge espanyolista de Bauzà. Aquests moviments són molt incipients. Fins ara no havien passat de ser converses informals. Però els darrers esdeveniments a UM i al

El batlle de Campos, Guillem Ginard, ha decidit d'abandonar Unió Mallorca (amb tots els militants del municipi) i parla de crear un nou partit amb vista a les eleccions de l'any vinent.

PP fan pensar que els esdeveniments es podrien precipitar.

Segons que va publicar la setmana passada el *Diario de Mallorca*, en una columna d'anàlisi signada pel periodista Miquel Adrover –bon coneixedor de les interioritats d'UM: fou cap de premsa de la conselleria de Medi Ambient amb el conseller Miquel Angel Grimal, fins el mes de febrer passat–, abans de les crisis recents a UM i al PP originades per Ginard i Font, els protagonistes d'ambdós episodis s'aparen plegats. Font i Ginard van parlar

de la possibilitat d'impulsar un partit regionalista? No n'hi ha constància, però el context fa suposar que sí. Quan EL TEMPS va demanar directament a Font si estaria disposat a encapçalar un partit d'aquesta mena, va fer broma, va riure i evità de respondre. Segons l'entorn del diputat del PP, si Bauzà no rectifica en un termini breu Font “mourà peça”. El termini és d'una setmana, dues per ventura, però no pas més, asseguren.

Cal dir que al PP no hi ha un sol sector regionalista. Amb aquesta de-

nominació també es coneix –a més de Font– Pastor i Rotger, que donen suport a Bauzà. També Francesc Fiol –de Palma, ex-conseller del govern de Jaume Matas i actual diputat del Parlament– és considerat un home més o menys regionalista i també té confiança absoluta en el president del partit. Però, en canvi, el sector que representa Font té moltes queixes sobre Bauzà. Sens dubte, per la intenció de la presidència de condemnar-lo a l'ostracisme. Però també hi ha una divergència ideològica. Consideren que Bauzà s'ha arreglerat amb les tesis més espanyolistes, les de Carlos Delgado (batlle de Calvià i representant del sector més anticatalanista).

D'una altra banda, si bé en el mateix sentit però sense relació directa amb Font, la setmana passada el diputat del PP Miquel Munar anunciava la renúncia a l'escó i a la militància. L'explicació que va donar va ser que “no estic d'acord amb el rumb” que prenia el partit. En diverses converses tingudes els últims mesos amb EL TEMPS, Munar s'ha mostrat molt queixós per allò que considera “una enorme errada de José Ramón”: apostar per l'anticatalanisme. Munar es considera a si mateix “l'últim solerista”, en referència a Cristòfol Soler, president del govern entre el juliol del 1995 i el juny del 1996, que fou defenestrat per haver fet una defensa aferissada del català. Val a dir que Soler, que encara milita al PP, en entrevistes recents també s'ha mostrat crític amb el viratge espanyolista de Bauzà.

Per acabar-ho d'adobar, a Eivissa, el batlle de Sant Antoni de Portmany, Josep Sala, del PP, també encausat en un afer judicial, ha dit públicament que vol ser el candidat del partit al consell insular. Segons fonts de l'entorn de Font, “si [Bauzà] no el deixa ser candidat, en Pep està disposat a muntar una candidatura pròpia”, fora del PP. Sobre l'exclusió de Font, Sala ha dit que “aquest vet deixa fora gent molt vàlida”.

Tots aquests esdeveniments conduiran a la formació d'un partit regionalista? Haurem d'esperar per a saber-ho, però el fet cert és que si més no hi ha prou moviments que indiquen que la resposta podria ser que sí.

Miquel Payeras